

17.3.1969 Gün ve 1135 Sayılı Türk Vatandaşlarına Ait Olup Yugoslav Federatif Halk Cumhuriyetince Millileştirilmiş Bulunan, Mal, Hak ve Menfaatlerin Tasfiyesi Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve İki Geçici Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Tasarısı ve Dışişleri ve Plan Komisyonları Raporları (1/237)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi Başkanlığı

Sayı : 71-575/6831

30 . 12 . 1974

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca kararlaştırılan «17 . 3 . 1969 gün ve 1135 sayılı Türk Vatandaşlarına Ait Olup Yugoslav Federatif Halk Cumhuriyetince Millileştirilmiş Bulunan Mal, Hak ve Menfaatlerin Tasfiyesi Hakkında Kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesi ve iki geçici madde eklenmesine ilişkin kanun tasarısı» ile gerekçesi ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını saygıyla arz ederim.

S. Irmak
Başbakan

17 . 3 . 1969 gün ve 1135 sayılı Türk Vatandaşlarına ait olup Yugoslav Federatif Halk Cumhuriyetince Millileştirilmiş bulunan Mal, Hak ve Menfaatlerin Tasfiyesi Hakkında Kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesi ve iki geçici madde eklenmesine ilişkin kanun tasarısı

GENEL GEREKÇESİ

5597 ve 7050 sayılı kanunlarla onaylanan anlaşma ve protokol hükümlerine göre, Yugoslavya'da millileştirilen ve diğer sınırlayıcı tedbirlere bağlanan Türk mal, hak ve yararları karşılığı olarak alınan tazminatın dağıtım esas ve şekli, 17 . 3 . 1969 tarihinde kabul ve Resmî Gazetenin 29 . 3 . 1969 tarihli sayısında yayınlanan 1135 sayılı Kanunla belirlenmiştir.

Bu değişiklik tasarısı, tazminattan yararlanacaklar için 1135 sayılı Kanunun 5597 ve 7050 sayılı kanunlarla onaylanan anlaşma ve protokol hükümlerine paralel hükümleri kapsamı kadar, tazminat için başvuruların çeşitli nedenlerle verme olanağından yoksun buldukları mallarına ait belgeler yüzünden haklarının kaybolmasının önlenmesi, tasfiye işinin belirli bir süre içinde tamamlanması amacıyla hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Bu madde ile 10 . 9 . 1957 gün 7050 sayılı Kanunla onaylanan Anlaşmanın 4 ncü maddesine paralel hükümler getirilmektedir. Gerçektende Anlaşmanın 4 ncü maddesinde bu Anlaşmanın imzası tarihinde Türk vatandaşlığından yararlananların Anlaşma hükümlerine göre Türk sayılacağı belirtilmiştir.

Bu değişiklik ile, Anlaşmanın imzası tarihi olan 13 . 7 . 1956 tarihinde Türkiye'ye gelmiş, ancak vatandaşlığa alınma işlemleri gecikmiş olanlar da tazminattan yararlanacaktır.

Madde 2. — Bu madde tazminattan yararlanamayacak olanları göstermektedir. Birinci maddeye paralel olarak düzenlenmiştir.

Madde 3. — Bu madde tazminatın dağıtım işinin yillarca uzamasını önleyen ve bu konudaki başvuruları süre ile sınırlayan bir hüküm getirmektedir. Bununla beraber, bu kanunun yürürlüğünü izleyen aybaşından başlanarak 3 aylık bir başvurma süresi de gözönünde bulundurulmuştur.

Madde 4. — Bu madde başvuruların tazminata hak kazanmaları konusunda verecekleri belgelerle ilgili olup, getirdiği yenilik mal, hak ve yararlarına ilişkin belgeleri kaybetmiş olanlara, bu belgeleri vermeye zorlamadan ve onun yerine mal, hak ve yararın saptanmasına yarar bir beyannameyi süresinde verme olanağını sağlamaktır.

Yine bu madde ile veraset belgesinin önceden değil, tazminat isteminin kesinleşmesinden sonra istenilmesi yoluyla vatandaşlar gereksiz gider ve emek kaybından kurtarılmaktadır.

Diğer taraftan vatandaşlık durumlarının saptanması için, nüfus idarelerinden alınacak belgeler kadar, iskân idarelerinden alınacak belgeler ile nüfus hüviyet cüzdanları ve onaylı örnekleri de kabul edilmektedir.

Madde 5. — Bu madde komisyonun kurulması ve çalışma düzeni ile ilgili olup komisyona Adalet Bakanlığından bir temsilci alınmakta buna karşılık Dışişleri Bakanlığı temsilcisinin gerektiğinde komisyona katılması sağlanmaktadır.

Yine aynı madde ile komisyonun karar vermesi için, maddenin (a) ve (b) fıkralarında yazılı üyelerin çoğunluğu ile toplanması sağlanmakta, diğer taraftan komisyon çalışmalarını düzenleme yetkisi Maliye Bakanlığına verilmektedir.

Madde 6. — Bu madde hak düşümü ile ilgilidir. Kanunun 4 nci maddesinde yazılı belgelerle beyannameyi yine kanunda belirtilmiş ve kendilerine bildirilmiş süreler içinde vermeyenlerin tazminat istemine ilişkin hakları düşmektedir.

Ancak veraset belgesini verme süresi ayrı hükümlere bağlanmıştır. Bu hükme göre ilgili, veraset belgesi yoksa tebliğ tarihinden başlayarak üç ay içinde bu belgeyi sağlayabilmek için yetkili mahkemeye başvuracak ve elde ettiği belgeyi kesinleşme tarihinden başlayarak aynı süre içinde vermekle yükümlü olacaktır.

Diğer taraftan mal, hak ve yararları ortak olanlardan birinin istenilen belge ve beyannameyi süresinde vermesi halinde diğerlerinin hakları zarar görmeyecektir.

Madde 7. — Bu madde bazı yörelerde bulunmayan Türkiye Emlâk Kredi Bankası ile Türkiye Vakıflar Bankası aracılığıyla para göndermenin zorluğu nedeniyle getirilmiştir.

Yine aynı madde ile kesin dağıtıma başlandığı anda, bankalardaki tutarın faiz getirmeyen bir hesaba alınması ve bu şekilde dağıtımda belli bir tutardan hareket edilmesi söz konusudur.

Madde 8. — Bu madde değer saptanmasına ilişkin kuralları mal, hak ve yararların millileştirildiğine veya sınırlayıcı tedbirlere bağlandığına ilişkin belge ve kararları vermeyenler için, bu belge ve kararların ne şekilde sağlanacağını göstermektedir.

Ayrıca değer saptamalarında asgarî bir sınır kabul edilmekte ve bu şekilde Komisyonun Yugoslav Makamlarınca bildirilen değerlerle bağlı kalmaması sağlanmaktadır. Esasen millileştirme belgesi olarak nitelenen kararlarda bir kaç dosya dışında belirtilmiş bir değer bulunmamaktadır. Çoğu zamanda malın değersiz ve alım, satım değeri bulunmadığı Yugoslav Makamlarınca bildirilmektedir.

Değer saptanmasına asgarî bir sınır konularak hiç olmazsa bu gibi sakıncaların giderilmesi düşünülmüştür.

Diğer taraftan millileştirildiği veya sınırlayıcı bir tedbire bağlandığı saptanamayan mallar için bir ödeme yapılmamasını sağlamak için 1135 sayılı Kanunun 9 ncu maddesinin (c) ve (d) fıkraları hükümlerine bu tasarıda yer verilmemiştir.

Madde 9. — Bu madde ön ödeme verilmesine ilişkin hükümleri kapsamakta ve diğer maddelere paralel olarak yeniden düzenlenmiş bulunmaktadır.

Madde 10. — Bu madde ile 12 nci madde kaldırılmak suretiyle 8 nci madde hükmü yenilenmekte tazminat istemine konu mal, hak ve yararları millileştirildiği veya sınırlayıcı bir tedbire bağlandığı kesinlikle

saptanamayanlara tazminat verilmesi önlenmekte ve ödenmiş tutarlara ilişkin 12 nci maddenin 2 ve 3 nci fıkralarının uygulanmasına devam edileceği belirtilmektedir.

Madde 11. — Bu madde ile Yugoslav Federatif Halk Cumhuriyetinden millileştirilen veya sınırlayıcı tedbirlere bağlanan mallar için ileride alınacağı düşünülen tazminatın dağıtım şekil ve şartları konusunda Bakanlar Kuruluna yetki verilmektedir.

Geçici madde 1. — Bu geçici madde ile 1, 2, 4, 6,8, 9 ncu maddeler hükümlerine uygun olmayan kararların, Komisyonca bu maddelere göre yeniden incelenip karara bağlanması esası getirilmekte, böylece başvurular arasında eski ve yeni başvurma veya bu kanundan önce ve sonraki işlem ayırımı kaldırılmaktadır.

Geçici madde 2. — Bu madde ile mallarının millileştirilmesine rağmen vatandaşlık durumunu gösterir belgeyi vermemeleri nedeniyle hakkı düşenlere, bu belgeyi verebilmeleri için yeni bir süre tanınmakta bu şekilde yapılan tebliğin doğuracağı sonuçları düşünememiş ve çoğu köylerde bulunan vatandaşlara bir olanak tanınmaktadır.

Madde 12. — Yürürlük ile ilgilidir.

Madde 13. — Yürütme ile ilgilidir.

Dışişleri Komisyonu Raporu

Millet Meclisi
Dışişleri Komisyonu
Esas No. : 1/237
Karar No. : 34

26. 2. 1975

Yüksek Başkanlığa

17. 3. 1969 gün ve 1135 sayılı Türk vatandaşlarına ait olup Yugoslav Federatif Halk Cumhuriyetince Millileştirilmiş bulunan mal, hak ve menfaatlerin tasfiyesi hakkında Kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesi ve iki geçici madde eklenmesine ilişkin Kanun tasarısı, ilgili Bakanlık temsilcilerinin de katılmalarıyla komisyonumuzda incelenip, görüşülmüştür.

Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmeler sonunda, gerekçede açıklanan hususlar Komisyonumuzca da uygun mütalaa edilmiş, ancak tasarının 5 nci maddesinin (a) fıkrasına Komisyon kurulmasının sürüncemede kalmaması mülâhazasıyla, tasarı gerekçesinin ruhuna uygun olarak (katılmasıyla) kelimesinden sonra «2 ay içinde» ifadesinin eklenmesi, tasarının 9 ncu maddesinin (b) fıkrasındaki «e kadarı» ifadesinin bazı yanlış değerlendirmelere ve mağduriyetlere yol açacağı düşünülerek kaldırılması uygun görülmüştür. Böylece senelerdir haklarını bekleyen ve pekçoğunun haklarını alamadan öldükleri tespit edilen bu vatandaşları daha fazla bekletmeden, üzmeden bankada bekletilen ve kendi hakları olan paralardan nemalandırmaları düşünülmüş ve % 80 avans verilmesi şekli mütalaa edilmiştir.

Yapılan bu değişikliklerle tasarının kabul edilmesine, 19 Şubat 1975 günkü toplantımızda karar verilmiştir.

Plan Komisyonuna havale edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
Zonguldak	Zonguldak	İstanbul
C. Karakaş	M. Zeki Okur	R. Ülker
Ankara	Bursa	İstanbul
S. Seleğ	C. Külahlı	C. Süer
Manisa	Manisa	Nevşehir
A. Balkan	N. Özgür	R. Üner

Urfa
N. Aksoy

Ankara
N. Evliyagil

Bütçe Plan Komisyonu Raporu

Millet Meclisi
Bütçe Plan Komisyonu
Esas No. : 1/237
Karar No. : 56

9.6.1975

Millet Meclisi Başkanlığına

Komisyonumuza havale buyurulan «17.3.1969 gün ve 1135 sayılı Türk vatandaşlarına ait olup Yugoslav Federatif Halk Cumhuriyetince millileştirilmiş bulunan mal, hak ve menfaatlerin tasfiyesi hakkında Kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesi ve iki geçici madde eklenmesine ilişkin Kanun tasarısı», Dışişleri ve Maliye Bakanlığı temsilcilerinin de hazır bulunduğu oturumda incelendi ve görüşüldü :

Muhtelif tarihlerde Yugoslavya'dan yurdumuza göç eden ırkdaşlarımızın mal, hak ve menfaatlerinin Yugoslav Federatif Halk Cumhuriyeti tarafından 1948 yılında millileştirilmesi üzerine 7050 sayılı Kanunla tasdik edilen Türkiye Cumhuriyeti, Hükümeti ile Yugoslav Federatif Halk Cumhuriyeti arasında aktedilen anlaşmaya göre millileştirilen, Türklere ait mal, hak ve menfaatlere karşılık Yugoslav Federatif Halk Cumhuriyeti 3 750 000 Amerikan Doları tazminat ödemeyi kabul etmiştir.

Bu tazminatın hak sahiplerine ne şekilde intikal edeceği 17.3.1969 gün ve 1135 sayılı Kanunla tespit edilmiştir.

Mezkûr kanuna göre tazminattan yararlanmak için iki anaşart aranmıştır. Bu şartlardan birincisi 13.7.1956 tarihine kadar Türk vatandaşlığına alınmış olmaktır. İkincisi ise millileştirilen mal, hak ve menfaatlerle ilgili ve Kanunun 4 ncü maddesinde zikredilen tapu, vergi makbuzu, mülkiyet listesi, millileştirme belgesi, mahkeme ilâmı ve benzeri belgelerin ibraz edilmesidir.

1135 sayılı Kanunun 5 nci maddesi ile teşkil olunan Takdir ve Tevzi Komisyonunca yapılacak tebliğat üzerine azami 6 aylık bir süre zarfında gerekli belgeleri ibraz mükellefiyeti 7 nci maddeye göre müracaatlara yüklenmiştir.

Ancak, Yugoslavya'dan yurdumuza göç eden ve sayıları 2 500 civarında olan ırkdaşlarımızın çoğunun köylere dağılması, meramını anlatacak kadar bilgi sahibi olmamaları ve bu kısa süre içerisinde gerekli belgeleri teminde güçlük çekmeleri sonucu bunlardan çoğu haklarını kaybetmiş ve mağdur duruma düşmüşlerdir.

Hükümetin sevketmiş olduğu tasarı bu müddetleri yeniden ihya etme ve hak sahiplerine haklarını tevsik edecek belgeleri ibraz etme imkânını tanımayı hedef almaktadır.

Tasarının çerçeve 1 ve 2 nci maddeleri aynen, çerçeve 3 ncü maddeye bağlı 1135 sayılı Kanunun 3 ncü maddesine eklenen (e) fıkrasındaki 3 aylık sürenin 6 aya çıkarılması suretiyle değiştirilerek, 4 ncü maddesi aynen,

Dışişleri Komisyonunun 5 nci çerçeve maddesine bağlı 1135 sayılı Kanunun 5 nci maddesinin (a) fıkrasının son kelimesi olan «Kurulur», «Tamamlanır» şeklinde değiştirilerek,

Tasarının 6, 7 ve 8 nci maddeleri aynen,

Dışişleri Komisyonunun 9 ncü maddesi aynen,

Tasarının 10 ve 11 nci maddeleri aynen,

12 ncü maddesine bağlı geçici 1 nci madde aynen, geçici 2 ncü maddenin yeniden düzenlenmesi ve metnin sonuna yeni bir fıkra eklenmesi suretiyle değiştirilerek,

13 ve 14 ncü maddeleri de aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa arz olunur.

Başkan
Aydın
İ. Sezgin

Başkanvekili
Adıyaman
A. Ünsal

Bu raporun Sözcüsü
Malatya
A. Karaaslan

Kayseri
H. Nakibođlu

Ankara
H. T. Toker

Aydın
M. Ő. Koç

Giresun
O. Yılmaz

Gümüřhane
T. Yücel

İçel
İ. Göktepe

İstanbul
A. N. Ölçen

İstanbul
M. Parlar

İzmir
C. Karagözöđlu

Kars
K. Okyay

Kayseri
C. Cebeci

Kocaeli
S. Akay

Kütahya
İ. Ersoy

Kütahya
M. Ersoy

Malatya
M. Delikaya

Manisa
H. Okçu

Manisa
G. Sevilgen

Niğde
H. Özalp

Samsun
D. Kitaplı

Sivas
A. Durakođlu

Tokat
H. Abbas

Trabzon
Ö. Çakırođlu

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

17 . 3 . 1969 gün ve 1135 sayılı Türk Vatandaşlarına Ait Olup Yugoslav Federatif Halk Cumhuriyetince Millileştirilmiş Bulunan Mal, Hak ve Menfaatlerin Tasfiyesi Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve İki Geçici Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 17 . 3 . 1969 gün ve 1135 sayılı Kanununun 2 nci maddesinin 2 nci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

«Tazminattan yararlanabilmek için, Anlaşmanın imza edildiği 13 Temmuz 1956 tarihinde Türk Vatandaşı olmak şarttır. Ancak, İskân Kanunu hükümlerine göre göçmen olarak kabul edilenler, 13 Temmuz 1956 tarihinde Türkiye'ye gelmiş ve bu kanunun yürürlüğü tarihine değin Türk Vatandaşlığına alınmış olmak şartıyla tazminattan yararlanabilirler.»

MADDE 2. — Aynı kanununun 3 ncü maddesinin (e) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

«13 Temmuz 1956 tarihinde Türk Vatandaşı olmayanlarla, İskân Kanunu hükümlerine göre Türkiye'ye 13 Temmuz 1956 tarihinden sonra göçmen olarak gelenler, 13 Temmuz 1956 tarihinde veya daha önce göçmen olarak gelmesine rağmen, bu kanunun yürürlüğü tarihine değin Türk Vatandaşlığına alınmamış olanlar.»

MADDE 3. — Aynı kanununun 3 ncü maddesine aşağıdaki (e) fıkrası eklenmiştir:

«e) Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihi izleyen aybaşından başlayarak 3 ay içinde tazminat için başvurmayanlar.»

MADDE 4. — Aynı kanununun 4 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

«Madde 4. — Tazminattan yararlandırılmasını isteyenler haklarını aşağıdaki yazılı belgelerle kanıtlama zorunluluğundadırlar.

a) Kayıtlı buldukları nüfus veya iskân idarelerinden alacakları Türkiye'ye geliş tarihiyle vatandaşlığımıza alındıkları tarihi gösterir belge veya nüfus hâviyet cüzdanı veya onaylı örneği,

b) Mal, hak ve yararlarının millileştirildiğini veya diğer sınırlayıcı tedbirlere bağlandığını, nitelik, tutar ve türünü gösterir Yugoslavya resmî makamlarınca verilmiş ve usulüne göre onanmış belge ve kararların asıl veya örnekleri,

Bu belge ve kararların asıl veya örneklerinin bulunmaması durumunda 9 ncu madde gereğince işlem yapılmak üzere;

1) Taşınmaz mallar için tapu senetleri veya onun yerine geçen belgelerin asıl veya örneklerini, tapu senetleri veya onun yerine geçen belgeler yoksa taşınmaz malların kimlerin olduğunu belirten ve bunların saptanmasına yarayan mahkeme kararları, kira sözleşmeleri, vergi kayıtları ve makbuzları gibi diğer belgelerden birini,

Taşınmaz mallar dışındaki mal, hak ve yararlar için bunların saptanmasına yarar ve kimlerin olduğunu, nitelik tutar ve türünü gösterir her çeşit belge, asıl veya örneklerini,

2) Veya mal, hak ve yararların niteliğini, kimlerin olduğunu, tutar ve türünü bunların saptanmasına yarar diğer bilgileri kapsayan beyannameyi,

c) Verilen veya idarece sağlanan ve mal, hak ve yararların millileştirildiğini veya diğer sınırlayıcı tedbirlere bağlandığını gösterir belge ve yazılarda malik olarak gösterilen kişi hayatta değilse, mirasçılarını gösterir Yugoslav veya Türk mahkemelerinden verilen kesinleşmiş veraset belgesi.»

**DIŐIŐLERİ KOMİSYONUNUN KABUL
ETTİĞİ METİN**

*17 . 3 . 1969 Gün ve 1135 Sayılı Türk Vatandaşlarına Ait Olup Yugoslav Federatif Halk Cumhuriyetince Mil-
lileŐtirilmiŐ Bulunan Mal, Hak ve Menfaatlerin Tasfi-
yesi Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin DeĐiŐtiril-
mesi ve İki Geçici Madde Eklenmesine İlişkin Kanun*

MADDE 1. — Tasarımın 1 nci maddesi aynen ka-
bul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarımın 2 nci maddesi aynen ka-
bul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarımın 3 nc maddesi aynen ka-
bul edilmiştir.

MADDE 4. — Tasarımın 4 nc maddesi aynen ka-
bul edilmiştir.

**BÜTÇE PLAN KOMİSYONUNUN KABUL
ETTİĞİ METİN**

*17 . 3 . 1969 Gün ve 1135 Sayılı Türk Vatandaşlarına
Ait Olup Yugoslav Federatif Halk Cumhuriyetince Mil-
lileŐtirilmiŐ Bulunan Mal, Hak ve Menfaatlerin Tasfi-
yesi Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin DeĐiŐtiril-
mesi ve İki Geçici Madde Eklenmesine İlişkin Kanun*

MADDE 1. — Tasarımın 1 nci maddesi aynen ka-
bul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarımın 2 nci maddesi aynen ka-
bul edilmiştir.

MADDE 3. — Aynı Kanunun 3 nc maddesine
aşağıdaki (e) fıkrası eklenmiştir.

«e) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi izleyen
aybaşından başlayarak 6 ay içinde tazminat için baŐ-
vurmayanlar.»

MADDE 4. — Tasarımın 4 nc maddesi aynen
kabul edilmiştir.

(Hükümetin teklifi)

MADDE 5. — Aynı Kanunun 5 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 5. — Başvuranların bu kanunla ilgili hukukî durumu Takdir ve Dağıtım Komisyonunca incelenir. Bu komisyon;

a) Maliye, Devlet (Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü), Adalet, Ticaret Bakanlıkları ile T. C. Merkez Bankasının atanmış birer temsilcinin katılımıyla kurulur.

b) Yugoslavya'da Mal, Hak ve Yararları Bulunan Vatandaşların Haklarını Koruma Dernekleri Federasyonu tarafından seçilmiş iki temsilci komisyon çalışmalarına katılabilir. Bu temsilciler komisyon çalışma ve kararlarında birer oy sahibidir.

Komisyon çalışmalarına gerektiğinde Dışişleri Bakanlığınca atanmış bir temsilci de katılabilir.

Komisyonun Maliye Bakanlığı temsilcisi başkanlık eder .

Komisyon (a) ve (b) fıkralarındaki temsilcilerin çoğunluğu ile toplanır.

Kararlar toplantıda bulunan temsilcilerin çoğunluğu ile verilir.

Komisyon kararlarına, aynı komisyona tebliğ tarihinden başlayarak sadece bir kez olmak üzere 30 gün içinde itiraz edilebilir.

Komisyonun görev ve yetkileri ile üyeler, memurlar, federasyon temsilcileri ve çevirmenin ücret ve gündelikleri yönetmelikte saptanır.

Komisyonun aylık toplantı sayısı ile gün ve saatleri Maliye Bakanlığınca saptanır.»

MADDE 6. — Aynı Kanunun 7 nci maddesinin son iki fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Süre belgenin niteliğine göre Komisyonca saptanır.

Verilen süreye rağmen, istenilen belgelerle beyannameleri bu süre içinde vermeyenlerin hakkı düşer.

Ancak, 4 nci maddenin (c) fıkrasında yazılı veraset belgesi, tazminata konu mal, hak ve yararların millileştirildiğinin saptanmasından sonra istenir. Ve bu belge yoksa sağlanması için yapılacak tebliğ tarihinden başlayarak 3 ay içinde yetkili mahkemeye başvurulmuş ve kesinleştiği tarihten başlayarak aynı süre içinde verilmiş olması zorunludur.

Malk, hak ve yararlarda ortak olanlardan birinin, kendisine verilen süre içinde istenilen belge ve beyannameleri vermesi durumunda, diğerleri süresinde belge ve beyanname vermemiş olsalar da hakları zarar görmez.»

MADDE 7. — Aynı Kanunun 8 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

«İki bankadaki tutarı diğer millî bankalara nakle ve kesin dağıtımına başlandığı anda, faiz getirmeyen bir hesaba almaya Maliye Bakanlığı yetkilidir.»

MADDE 8. — Aynı Kanunun 9 ncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(Dışişleri Komisyonunun kabul ettiği metin)

MADDE 5. — Aynı Kanunun 5 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 5. — Başvuranların bu kanunla ilgili hukuki durumu takdir ve Dağıtım Komisyonunca incelenir. Bu komisyon;

a) Maliye, Devlet (Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü), Adalet, Ticaret bakanlıkları ile T. C. Merkez Bankasınca atanan birer temsilcinin katılmasıyla 2 ay içinde kurulur.

b) Yugoslavya'da, mal, hak ve yararları bulunan vatandaşların haklarını koruma dernekleri federasyonu tarafından seçilmiş iki temsilci komisyon çalışmalarına katılabilir. Bu temsilciler komisyon çalışma ve kararlarında birer oy sahibidir.

Komisyon çalışmalarına gerektiğinde Dışişleri Bakanlığınca atanan bir temsilci de katılabilir.

Komisyona Maliye Bakanlığı temsilcisi başkanlık eder.

Komisyon (a) ve (b) fıkralarındaki temsilcilerin çoğunluğu ile toplanır.

Kararlar toplantıda bulunan temsilcilerin çoğunluğu ile verilir.

Komisyon kararlarına, aynı komisyona tebliğ tarihinden başlayarak sadece bir kez olmak üzere 30 gün içinde itiraz edilebilir.

Komisyonun görev ve yetkileri ile üyeler, memurlar, federasyon temsilcileri ve çevirmenin ücret ve gündelikleri yönetmelikte saptanır.

Komisyonun aylık toplantı sayısı ile gün ve saatleri Maliye Bakanlığınca saptanır.»

MADDE 6. — Tasarının 6 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Tasarının 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 8. — Tasarının 8 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Bütçe Plân Komisyonunun kabul ettiği metin)

MADDE 5. — Aynı Kanunun 5 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 5. — Başvuranların bu kanunla ilgili hukuki durumu Takdir ve Dağıtım Komisyonunca incelenir.

Bu Komisyon;

a) Maliye, Devlet (Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü), Adalet, Ticaret bakanlıkları ile T. C. Merkez Bankasınca atanan birer temsilcinin katılmasıyla 2 ay içinde tamamlanır.

b) Yugoslavya'da mal, hak ve yararları bulunan vatandaşların haklarını koruma dernekleri federasyonu tarafından seçilmiş iki temsilci komisyon çalışmalarına katılabilir. Bu temsilciler komisyon çalışma ve kararlarında birer oy sahibidir.

Komisyon çalışmalarına gerektiğinde Dışişleri Bakanlığınca atanan bir temsilci de katılabilir.

Komisyona Maliye Bakanlığı temsilcisi Başkanlık eder.

Komisyon (a) ve (b) fıkralarındaki temsilcilerin çoğunluğu ile toplanır.

Kararlar toplantıda bulunan temsilcilerin çoğunluğu ile verilir.

Komisyon kararlarına, aynı komisyona tebliğ tarihinden başlayarak sadece bir kez olmak üzere 30 gün içinde itiraz edilebilir.

Komisyonun görev ve yetkileri ile üyeler, memurlar, federasyon temsilcileri ve çevirmenin ücret ve gündelikleri yönetmelikte saptanır.

Komisyonun aylık toplantı sayısı ile gün ve saatleri Maliye Bakanlığınca saptanır.»

MADDE 6. — Tasarının 6 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Tasarının 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 8. — Tasarının 8 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin teklifi)

Madde 9. — Mal, hak ve yararları millileştirilen veya sınırlayıcı diğer tedbirlere bağlanan, bu suretle zarar gördükleri Takdir ve Dağıtım Komisyonunca karara bağlanan kimselere verilecek tazminatta o mal, hak ve yararların 4 ncü maddenin (b) fıkrasında yazılı belge ve kararlarda veya bunların yerine geçen Yugoslav Makamlarının yazılarındaki niteliği, türü, tutarı, yüzölçümü, eklentisi ve yapı durumu, varsa bağlı olmamak şartıyla değeri ve benzeri gözüntüne alınır ve Komisyonca saptanacak değerler esas tutulur.

Belge, karar ve yazılarda Dinar olarak belirtilen değerler millileştirme tarihindeki kurlara göre Türk parasına çevrilerek gözüntüne alınır.

4 ncü maddenin (b) fıkrasında yazılı belge ve kararların asıl veya örneklerini veremeyenler için mal, hak ve yararların millileştirilmiş veya sınırlayıcı tedbirlere bağlanmış olup olmadığı, 7 nci maddeye göre verilen süre içinde verecekleri tapu ve onun yerine geçen belgelerle, kararlar veya kira sözleşmesi, vergi kayıtları ve ödeme makbuzları veya beyannamelere göre Dışişleri Bakanlığı aracılığıyla veya bulunduğu yere heyet gönderilmek yoluyla incelenir ve araştırılır.

Bu inceleme ve araştırma malların değerleri içinde yaptırılabilir.

Komisyonca saptanacak değerler; köylerdeki arsa ve arazi için bir dekarı 500, her konut ve eklentisi için 15 000, kentlerdeki arsa ve arazi için bir dekarı 2 000, her yapı için 40 000 liradan aşağı olamaz.»

MADDE 9. — Aynı Kanunun 11 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 11. — 4 ncü maddenin (b) fıkrasında yazılı Yugoslav Resmî Makamlarından verilmiş ve usulüne göre onanmış belge ve kararların asıl ve örnekleri ile aynı maddenin (a) ve (c) fıkralarında yazılı belgeler tamamlandığı takdirde, Komisyonca hak sahibi olduğu saptananlara 9 ncu madde hükümlerine göre gerek kesin ve gerek geçici olarak saptanacak tazminat alacaklarının,

- a) 5 000 Türk lirasını geçmeyen kısmının tamamı,
- b) 5 000 Türk lirasını geçenlerin % 80'e kadarı, 10 ncu maddedeki esaslara bakılmaksızın önödeme olarak ödenebilir.»

MADDE 10. — Aynı Kanunun 12 nci maddesi kaldırılmıştır.

Ancak kaldırılan 12 nci maddeye göre ödeme yapılmış olanlar hakkında bu maddenin 2 ve 3 ncü fıkraları hükümlerince işlem yapılmaya devam edilir.

MADDE 11. — Aynı Kanunun 14 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 14. — Bu Kanunun 1 nci maddesinde yazılı nedenlerle ileride Yugoslavya'dan alınacak tazminatın dağıtım şekil ve şartlarını ve ilgililerden istenilen belgelerin niteliğini, 6 aydan az olmamak üzere istenilecek belgelerin verilme süresini saptamaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.»

MADDE 12. — Aynı Kanuna aşağıdaki iki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu Kanunun,

- a) 1 nci maddesi, 13 . 7 . 1956 tarihinde Türk vatandaşı olmadıkları gerekçesiyle istemleri reddedilenlerden, durumları bu maddeye uygun bulunanlar,
- b) 4 ncü maddesi, mallarının millileştirildiğine ilişkin belgenin sağlanması için yapılan tebliğ üzerine 6 aylık süre içinde veya daha önce cetvel veya beyanname ile vatandaşlık durumlarını gösterir belgeyi verme-

(Dışişleri Komisyonunun kabul ettiği metin)

(Bütçe Plân Komisyonunun kabul ettiği metin)

MADDE 9. — Aynı Kanunun 11 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 11. — 4 nci maddenin (b) fıkrasında yazılı Yugoslav resmî makamlarından verilmiş ve usulüne göre onanmış belge ve kararların asıl ve örnekleri ile aynı maddenin (a) ve (c) fıkralarında yazılı belgeler tamamlandığı takdirde, Komisyonca hak sahibi olduğu saptananlara 9 ncu madde hükümlerine göre gerek kesin ve gerek geçici olarak saptanacak tazminat alacaklarının,

- a) 5 000 Türk Lirasını geçmeyen kısmının tamamı,
- b) 5 000 Türk Lirasını geçenlerin % 80'ni, 10 ncu maddedeki esaslara bakılmaksızın ön ödeme olarak ödenebilir.

MADDE 10. — Tasarının 10 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 11. — Tasarının 11 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 12. — Tasarının 12 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 9. — Dışişleri Komisyonunun 9 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 10. — Tasarının 10 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 11. — Tasarının 11 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 12. — Aynı Kanuna aşağıdaki iki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Tasarının 1 nci Geçici Maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin teklifi)

lerine rağmen, aynı süre içinde 1135 sayılı Kanunun 4 nci maddesinin (b) ve (c) fıkralarında yazılı belgeleri vermemeleri nedeniyle istemleri reddedilenler,

c) 6 ncı maddesi, veraset belgesini aynı şekilde 6 aylık sürede vermeyenler,

d) 8 ve 9 ncu maddeleri, mallarının millileştirilmesi nedeniyle hak sahibi olduklarına karar verilip kendilerine ödeme yapılanlara da uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe değin mallarının millileştirildiği saptananlardan 1135 sayılı Kanunun 4 nci maddesinin (a) fıkrasında yazılı belgeyi, aynı Kanunun 7 nci maddesine göre yapılmış bildirimle rağmen süresinde vermeyenlere 3 ayı geçmemek üzere yeni bir süre verilir.

İstenilen belgeyi bu süre içinde vermeyenlerin hakkı düşer.

MADDE 13. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 14. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

30 . 12 . 1974

Başbakan <i>S. Irmak</i>	Devlet Bakanı Başbakan Yardımcısı <i>Z. Baykara</i>	Devlet Bakanı <i>M. Özgüneş</i>	Devlet Bakanı <i>M. Fer</i>
Devlet Bakanı <i>S. Yıldız</i>	Adalet Bakanı <i>H. Mumcuoğlu</i>	Millî Savunma Bakanı <i>İ. Sancar</i>	İçişleri Bakanı <i>M. Öztekin</i>
Dışişleri Bakanı <i>M. Esenbel</i>	Maliye Bakanı <i>B. Gürsoy</i>	Millî Eğitim Bakanı <i>S. Reisoğlu</i>	Bayındırlık Bakanı <i>V. Tanır</i>
Ticaret Bakanı <i>H. Cillov</i>	Sağ. ve Sos. Y. Bakanı <i>K. Demir</i>	Güm. ve Tekel Bakanı <i>B. Tuncer</i>	Gıda - Tar. ve Hay. Bakanı <i>R. Aktan</i>
Ulaştırma Bakanı <i>S. Özbek</i>	Çalışma Bakanı <i>T. Esener</i>	Sanayi ve Tek. Bakanı <i>M. Gölhan</i>	En. ve Tab. Kay. Bakanı <i>E. Işıl</i>
Turizm ve Tan. Bakanı <i>İ. Evliyaoğlu</i>	İmar ve İskân Bakanı <i>S. Babüroğlu</i>	Köy İşleri ve Koop. Bakanı <i>İ. H. Aydınöğlu</i>	Orman Bakanı <i>F. Saatçioğlu</i>
Genç. ve Spor Bakanı <i>Z. Baloğlu</i>	Kültür Bakanı <i>N. Neftçi</i>	Sosyal Güvenlik Bakanı <i>S. Şide</i>	

(Dışişleri Komisyonunun kabul ettiği metin)

(Bütçe Plân Komisyonunun kabul ettiği metin)

MADDE 13. — Tasarının 13 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 14. — Tasarının 14 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar 1135 sayılı Kanunun 4 ncü maddesinde yazılı belgeleri aynı kanunun 7 nci maddesine göre yapılmış bildirimle rağmen süresinde vermeyenlere 6 ayı geçmemek üzere yeni bir süre verilir.

İstenilen belgeleri bu süre içinde vermeyenlerin hakkı düşer.

Bu kanunda yazılı yönetmelik 2 ay içinde Maliye Bakanlığınca düzenlenir. Bu yeni yönetmelik yürürlüğe girinceye kadar 1135 sayılı Kanununun 5 nci maddesine müsteniden yürürlüğe konulan yönetmeliğin uygulanmasına devam edilir.

MADDE 13. — Tasarının 13 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 14. — Tasarının 14 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

